

Ved hjælp af et webcam kan interesserede følge et ynglende dansk havørnepar døgnet rundt. Der vil formentlig snart komme æg i reden, men af hensyn til ørnens sikkerhed offentliggør Newton ikke redens lokalitet. Foto: DOF

Havørne på webcam

Dansk Ornitologisk Forening har opsat et kamera i en havørnerede. Alle interesserede kan følge med i ørnefamiliens dagligdag.

SØREN FRANSEN | newton@jp.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) indbyder alle interesserede til via et webcam at følge en havørnefamilie på rede.

»Vi vil gerne give folk en mulighed for at følge en havørnefamilies yngleperiode. Havørnen er gennem mange år blevet set som et skadedyr, og vi håber, at projektet kan afvise myterne omkring ørnen og dermed være med til at sikre beskyttelsen af den,« siger biolog og projektleder på »Projekt Fokuseret Fugleforvaltning«, Jørn Dyhrberg Larsen.

Han bliver suppleret af frivillig i DOF, Lars Munk, der har været med til at installere kameraet i reden.

»Projektet vil give folk et indblik i ørnens liv i deres naturlige omgivelser i den frie natur. Kameraet tager ørnene ikke notits af. Ørnene behandler det som en vissen gren ved siden af reden,« siger Lars Munk.

Plads til flere ørne

Havørnen er Europas største ørn. Den yngler ved lavvandede kyster, søer og fjorde og lever af ådsler, fisk, vandfugle – gerne blishøns og skarver – samt mindre pattedyr.

»Vi vil gerne vise danskerne, at vi også har vild og spændende natur i Danmark, som vi normalt ikke har mulighed for at se,« siger Jørn Dyhrberg Larsen.

Den seneste ørnetælling fra januar i år viste, at der opholdt sig 374 havørne og 11 kongeørne i

Efter at have været helt ude af den danske natur er havørnen nu vendt tilbage. Den er Danmarks og Nordeuropas største rovfugl, men blev i første omgang udryddet omkring år 1900. Siden er den genindført i 1990'erne, og i dag regner man med, at der findes tæt på 400 havørne i Danmark. De færreste yngler dog her i landet. Foto: Wik Eskestad

Danmark. Ifølge DOF har der formentlig ikke i nyere tid opholdt sig så mange ørne i det danske landskab. Mange af ørnene er dog kun overvintrende fugle, som trækker væk fra landet igen. I 2012 var der 48 ynglende havørnepar i Danmark, og DOF vurderer, at det danske landskab kan bære en bestand på over 100 ynglende par.

Formidlingsprojektet er en del »Projekt Fokuseret Fugleforvaltning« – en naturbeskyttelsesindsats, der primært retter sig mod otte truede fuglearters levesteder. Herunder havørnen.

Ved at fokusere indsatsen på arter, som viden skaben allerede har data på og supplere med nye data, hvor de eksisterende er mangelfulde, vil DOF afprøve forskellige former for beskyttelse direkte på fuglene.

Havørnen er vigtig for naturen

Men hvorfor overhovedet lave et større forsknings- og formidlingsprojekt om en ørn, der blev fordrevet fra Danmark i slutningen af 1800-tallet og først begyndte at yngle i landet igen i 1994?

»Alle dyr spiller en vigtig rolle i økosystemet, og naturen mister kvalitet, hver gang en art forsvinder. Det velfungerende økosystem er fyldt med organismer, og havørnen indtager en vigtig rolle som topprædator. Ørnen sørger blandt andet for at holde den naturlige selektion i gang. Kogt helt ned kan vi sige, at jo flere topprædatorer, jo sundere er økosystemet,« siger Jørn Dyhrberg Larsen.

»PROJEKT FOKUSERET FUGLEFORVALTNING«

Formålet med projektet er at beskytte og øge ynglebestanden af havørn, stor skallesluger, rød glente, hedeheg, havørn, vandrefalk, hvidbrystet præstekrave, perleugle og kirkeugle.

Arterne er udvalgt fra en gruppe på 45 sjældne og truede ynglearter i Danmark. De udvalgte arter er alle kendetegnet ved at være afhængige af hjælp for at kunne klare sig, at have relativt små, skrøbelige bestande og være enten truet, eller kun lige begyndt at genindvandre i Danmark.

Erfaringerne fra projektet bliver brugt i forvaltningsanbefalinger for arterne. Dermed udgør erfaringerne et fundament for den mere dybdegående beskyttelse af truede fuglearter.

HAVØRNE I DANMARK

Vingefang: 200-245 cm
Længde: 70-90 cm
Vægt han: 3.100-5.500 g
Vægt hun: 4.100-7.000 g
Maks. levealder: 28 år
Ynglealder: 5 år
Kuld størrelse: 2-3 æg
Antal kuld: 1
Rugetid: 36-42 dage
Ungetid: 70-75 dage

Man kan følge havørnen på pandion.dof.dk og læse mere på dofbasen.dk.

NOTER

Graphen kan skabe energirevolution

Graphen er et interessant materiale, som kan bruges til et hav af ting, fordi det er meget let, men stærkere end diaman. Desuden har forskere fra UCLA i USA opdaget nogle interessante evner ved graphen: Et lille stykke graphen forbundet med et kredsløb kunne nemlig holde lys i en elpære i nogle minutter, efter strømmen var slukket. Graphen-stumpen blev simpelthen meget hurtigt opladet og holdt længe på spændingen.

Jordbakterier fjerner pesticider

Nogle jordbakterier i vandværkets filtre fjerner effektivt stoffet BAM fra vandet. Det viser nye forsøg, der er gennemført ved Geus. Mange landområder er forurenet med BAM som en følge af, at der i mange år var populært at bruge sprøjtemidlerne Prefix og Casoron. I løbet af de 20 minutter, vandet bruger på at passere vandværkets filtre, fjerner bakterierne halvdelen af vandets indhold af BAM.

Ny strålingsring om Jorden opdaget

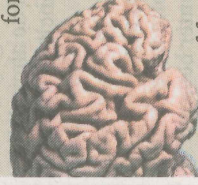
Man har siden 1958 kendt til to store bælter af stærk højenergetisk partikelstråling omkring Jorden, men sidste år opdagede Nasa sonder endnu én. Opdagelsen af den helt nye strålingsring kom fuldstændig bag på Nasa-forskere, som troede, de vidste alt om vores planets tætteste nabolag. Ringen eksisterede kun i fire uger, inden den blev fuldstændig udslettet af en kraftig solstorm.

Mennesker brugte tøj tidligere end antaget

Den uddøde menneskeart *Homo erectus pekinensis* – Pekingmennesket – levede for mellem 200.000 til 750.000 år siden. Nu har forskere fra Chinese Academy of Science undersøgt fundsteden for Pekingmennesket igen, og blandt andet fundet tegn på et ildsted, skindbearbejdning til klæder og sammensatte sten og pinde som våben. Tilsammen tyder alt dette på, at Pekingmennesket var mere sofistikerede, end man hidtil har troet.

Ludomani kan aflæses i hjernen

Et nyt opsigtsvækkende studie, som forskere fra blandt andet Aarhus Universitet har lavet, viser, at ludomaners manglende selvkontrol i virkeligheden skyldes, at spillerne har afvigelse i hjernen i forhold til ikke-spillere. Personer, der lider af ludomani, har mindre selvkontrol end raske mennesker, og dette er relateret til ændringer i hjernen. Resultatet er baseret på MEG-scanninger af forsøgspersonernes hjerne, mens de udførte selvkontroltests.

Læs mere på videnskab.dk